

T.C.
SAĞLIK BAKANLIĞI
Kanserle Savaş Dairesi Başkanlığı

T.C.
SAĞLIK BAKANLIĞI
Kanserle Savaş Dairesi Bşk.
Epidemiyoloji Koruma Şube
09 Ocak 2012 14:39:16 /79

7-1669

SAYI : B.10.0.KSD.0.00.00.07-445.99/
KONU : Yazılı Soru Önergesi Cevabı

ACELE
GÜNLÜDÜR

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İLGİ: 12.12.2011 tarihli ve A.01.0.GNS.0.10.02.00-34898 sayılı yazınız.

Eskişehir Milletvekili Ruhsar DEMİREL tarafından, tarafıma yöneltilen “Eskişehir ve bazı ilçelerinde asbestin yol açtığı hastalıklara ilişkin” 7/1669 sıra sayılı yazılı soru önergesinin cevabı ilişikte sunulmaktadır.

Arz ederim.

Prof. Dr. Recep AKDAĞ
Sağlık Bakanı

EKLER :

Ek-1. Önerge cevabı (2 sayfa)

Eskişehir Milletvekili Ruhsar DEMİREL tarafından, tarafıma yöneltilen “Eskişehir ve bazı ilçelerinde asbestin yol açtığı hastalıklara ilişkin” 7/1669 sıra sayılı yazılı soru önergesinin cevabıdır.

SORULAR

Sağlık hizmetinin planlanmasında ve sunumunda çeşitli hastalıklara yol açabilecek minerallerin bilinmesi ve bunlara uygun olarak çeşitli önlemlerin alınması çok önemlidir. Çeşitli hastalıklara yol açabilecek bu minerallerden biri de ısıya, aşınmaya ve kimyasal maddelere çok dayanıklı, lifli yapıda olan asbesttir. Asbestin çevresel ve mesleki olarak inhale edilmesi başta kanser olmak üzere çeşitli hastalıklara yol açmaktadır. Dünya Sağlık Örgütü tarafından asbest kanserojen maddeler listesinde Grup IA kanserojen olarak tanımlanmıştır. Asbest teması nedenli akciğer hastalıkları Eskişehir ili Mihalicçık, Çifteler, Seyitgazi ve Han ilçelerinde çevresinde oldukça yaygındır.

Bu bağlamda;

SORU 1- Bakanlığınız tarafından Eskişehir ili Mihalicçık, Çifteler, Seyitgazi ve Han ilçelerinde asbestin yol açtığı hastalıklara yönelik olarak yaptığınız araştırmalar var mıdır, varsa sonuçları nelerdir?

SORU 4- Eskişehir ili için asbest konusunda gerçekleştireceğiniz çalışmalar nelerdir?

CEVAP 1-4- 2010 yılında başlanan Eskişehir’in Mihalicçık, Çifteler, Seyitgazi ilçelerine bağlı köylerde “sağlıklı köyler projesi” başlatılmıştır. Bu proje kapsamında yapılan sözel görüşmelerde toplam 28 köyümüzde asbeste yönelik çalışmalar yapılması gereği ortaya konulmuştur. İl Sağlık Müdürlüğü tarafından oluşturulan bir ekip ile yerinde inceleme ve değerlendirmeler yapılmıştır. 23 köy muhtarına asbest konusunda eğitim verilmiş, eğitimde;

İzolasyon amacı ile kullanılmış olan konutların damlarında başka malzemelerin kullanılmasının sağlanması,

Sıva ve badanasında asbest kullanılmış olan konutların, sıvalarının kaldırılarak kireç, plastik boya vb. malzemelerle yenilenmesi,

Yollarda altlık ve sergi malzemesi olarak kullanılan toprağın asbestli olmamasının sağlanması,

Asbestin olduğu toprak yolların asfaltlanmasının sağlanması,

Asbestli malzeme alınan (kapatılmış veya hali hazırda faaliyette olan maden ocakları) yerlerin kapatılması,

Asbestli alanlardaki tozumanın önlenmesi için bu alanların çimlendirilmesi, yeşillendirilmesi ve ağaçlandırılmasının sağlanması için gerekli tedbirlerin alınması yönünde bilgilendirmeler yapılmıştır.

İlçelerin Sağlık Grup Başkanları başta olmak üzere Toplum Sağlığı Merkezi ile Aile Sağlığı Merkezi çalışanları asbest ve zararları hakkında bilgilendirilmiştir. Bilgilendirme toplantıları ve eğitimlerin sürekliliği için Sağlık Grup Başkanlıkları ile ortaklaşa çalışmaların devamına karar verilmiştir.

Yapılan değerlendirmeler neticesinde vatandaşlarımızda asbest konusunda büyük ölçüde farkındalık sağlandığı görülmüştür.

Tatarcık köyündeki asbest maden ocağının çevresinin Mihalicçık İlçe Kaymakamlığı tarafından tel örgülerle çevrilmesi ve gerekli uyarı levhalarının asılması sağlanmıştır.

Mihalıççık İlçesine bağlı 254 nüfuslu Sorkun köyünün halen asbestle temastan kaçınmadığı, köyün çömlekçilikle geçindiği başkaca geçim kaynaklarının olmadığı gerekçesi ile asbestin zararlarına karşı çekincesiz ve inkâr psikolojisi içinde oldukları görülmüştür. Bu köyle ilgili olarak detaylı bir eğitim programı hazırlanması planlanmıştır. Ayrıca çömlek yapımında kullanılan toprağın numuneleri alınarak detaylı analizleri yapılmak üzere Maden Tetkik Arama Genel Müdürlüğüne gönderilmiştir.

Eskişehir Sağlık Müdürlüğü, İl Kanser Danışma Kurulu tarafından 2012 yılında Han ilçesinde asbeste bağlı olarak araştırma yapılması kararı alınmıştır.

SORU 2- Söz konusu ilçelerde asbeste bağlı olarak olduğu tespit edilen hastalıklar nelerdir?

CEVAP 2- Asbestin neden olduğu hastalıklar arasında mezotelyoma (akciğer zarı kanseri) yer almaktadır.

SORU 3- Kaç kişi asbeste bağlı olabilecek kronik bir hastalığa sahiptir ve bu hastalıkların ilçelere, yaşa, cinsiyete ve mesleğe dağılımı nedir?

CEVAP 3- Eskişehir il ve ilçelerine ait mezotelyoma (akciğer zarı kanseri) vaka sayıları aşağıda tablo olarak verilmiştir.

ESKİŞEHİR İLİ 2005-2011 YILLARI MEZOTELYOMA VAKALARI

YAŞ	CİNS	ESKİŞEHİR MERKEZ	ALPU	BEYLİKOVA	ÇİFTELER	GÜNYÜZÜ	GÜMÜŞKONAK	HAN	İNÖNÜ	MAHMUDİYE	MIHALGAZİ	MIHALIÇÇIK	SARICAKAYA	SEYİTGAZİ	SİVRİHİSAR	TOPLAM
0-4	ERKEK															
	KADIN															
	TOPLAM															
1-4	ERKEK															
	KADIN															
	TOPLAM															
5-14	ERKEK															
	KADIN															
	TOPLAM															
15-24	ERKEK															
	KADIN															
	TOPLAM															
25-44	ERKEK	1		1	1							1				4
	KADIN	7														7
	TOPLAM	8	0	1	1	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	11
45-64	ERKEK	16			3			1				1				21
	KADIN	13						3				1		2		19
	TOPLAM	29	0	0	3	0	0	4	0	0	0	2	0	2	0	40
65+	ERKEK	20			2			2				1		1	2	28
	KADIN	18										1		2	1	22
	TOPLAM	38	0	0	2	0	0	2	0	0	0	2	0	3	3	50
TOPLAM	ERKEK	37	0	1	6	0	0	3	0	0	0	3	0	1	2	53
	KADIN	38	0	0	0	0	0	3	0	0	0	2	0	4	1	48
	TOPLAM	75	0	1	6	0	0	6	0	0	0	5	0	5	3	101